

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

Guidelines for Developing Information Systems for Educational Institution Administration under the Mae Hong Son Secondary Educational Service Area Office

กัญจนพร โชติอัครฐิติกุล¹, สุรพงษ์ แสงสีมุข²

^{1,2}วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น, ตาก, ประเทศไทย

Kanjanaphorn Chotakharathitikun¹, Suraphong Saengseemuk²

^{1,2}Northern College, Tak, Thailand

✉: 1degdoi2521@gmail.com

(Corresponding Email)

Received: 28 January 2025; Revised: 27 February 2025; Accepted: 24 March 2025

© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบการวิจัยแบบผสม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน และ 2) หาแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน จำนวน 216 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกชั้น โดยชั้นการตรวจสอบข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และชั้นการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า การกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติในการเก็บรวบรวมข้อมูลยังไม่ชัดเจน ทำให้ผลดำเนินงานได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตรงตามความต้องการใช้งาน รายการตรวจสอบข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะข้อมูล การดำเนินงานไม่ทันระยะเวลาที่กำหนด การใช้ประโยชน์จากข้อมูลและสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ และไม่มีการพัฒนาระบบสารสนเทศให้ถูกต้องทันสมัย เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ แนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรจัดให้มีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อนำผลไปใช้กำหนดเป็นนโยบาย และความ

ต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา มีปฏิทินการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมการบริหารสถานศึกษา ให้ทุกฝ่ายได้ร่วมกันในการวางแผน กำหนดระยะเวลาการนิเทศและติดตามอย่างชัดเจน จัดทำระบบฐานข้อมูลให้ครอบคลุมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, การจัดระบบสารสนเทศ, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

This research used a mixed-method research methodology. The objectives were 1) to study the status and problems of information system management for educational institution administration under the Mae Hong Son secondary educational service area office, and 2) to find a guideline for developing information system management for educational institution administration under the Mae Hong Son secondary educational service area office. The sample group consisted of 216 school administrators and teachers in educational institutions under the Mae Hong Son secondary educational service area office, and 9 experts. The instruments were questionnaires and structured interviews. Data were analyzed using descriptive statistics, and content analysis. The results of the research found that the overall status of information system management for educational institution administration was at a high level ($\bar{X}$ = 4.45). The average is at a high level at all, the data verification ranked the highest and last the information storage. The problem of information systems for educational institution administration found that the policy determination and guidelines for data collection are not clear, resulting in incomplete data results that do not meet the needs of use. The data verification list is not consistent with the data characteristics. The operation is not on time. The use of data and information is inefficient. The information system is not developed to be accurate and up-to-date at all times. The guidelines for developing information systems for educational institution administration found that educational institutions should organize an analysis of the educational institution's context to use the results to determine policies and the needs for using data and information in educational institution administration. There should be a calendar that covers educational institution administration, allowing all parties to participate in planning, specifying a clear time period for supervision and monitoring, creating a comprehensive database system, and supporting the use of modern information technology in operations.

Keywords: Development guidelines, Information management systems, educational institution administration

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐว่ารัฐพึงจัดให้มีและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศิลปะวิทยาการแขนงต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ การพัฒนาและนวัตกรรม เพื่อความเข้มแข็งของสังคมและเสริมความสามารถของคนในชาติ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 จึงได้กำหนดการพัฒนา

ประเทศในมิติการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อส่งเสริมทุกสถาบันของประเทศไทยในระยะของแผนพัฒนาฉบับที่ 13 อยู่ที่ยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและทันต่อสถานการณ์ โดยเร่งปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียม มีการเชื่อมโยงจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นได้อย่างมีบูรณาการและมีธรรมาภิบาล เพื่อรักษาเสถียรภาพทางสังคมและฟื้นฟูความเชื่อมั่น ภาครัฐจึงต้องเร่งพัฒนากลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัลและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการสาธารณะ ให้มีความสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศและการบริการภาครัฐรูปแบบดิจิทัล (ราชกิจจานุเบกษา, 2565) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการศึกษาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สนองการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการ (2564) จึงได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (NDLP : National Digital learning Platform) และส่งเสริมทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน มีการพัฒนาแพลตฟอร์มและนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ทันสมัย ความสำคัญและนโยบายดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน (2565) ได้วิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมภายใน พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนของหน่วยงานคือ มีอัตราไม่เพียงพอ ตั้งอยู่ห่างไกลทุรกันดารการเดินทางลำบาก กลยุทธ์การดำเนินงานค่อนข้างจำกัด งบประมาณได้ล่าช้า ขาดอุปกรณ์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ บุคลากรไม่มีทักษะการปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากงานประจำ ปีการศึกษา 2564 ผลการทดสอบระดับชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 33.48 และ 30.53 ตามลำดับ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่ชายแดน ประชากรน้อยที่สุด ยากจนที่สุดของประเทศ มีพื้นที่เป็นป่าไม้ ความหลากหลายทางชาติพันธุ์มากที่สุดร้อยละ 60 ของประชากรเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีภาษาและวัฒนธรรมเป็นของตนเอง สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง การเดินทางยากลำบาก นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) ผลการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (2560) พบว่า สภาพปัญหาการจัดการศึกษา ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กลุ่มเด็กด้อยโอกาส/พิการ/มีความต้องการพิเศษ ยังไม่ได้รับโอกาสการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพเพราะขาดแคลนครู เทคนิควิธี การสอนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ขาดสื่ออุปกรณ์และวิธีการสอนที่เหมาะสม ซึ่งการจัดระบบสารสนเทศที่เป็นอุปสรรคของการพัฒนาคุณภาพนั้น สุรีย์ ยิ่งตระกูลไพร (2564) ศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า การจัดระบบสารสนเทศ มีปัญหาโดยรวม ร้อยละ 44.20 ขึ้นการ

เก็บรวบรวมข้อมูล มีปัญหามากที่สุด ร้อยละ 50.73 ปัญหาคือ งบประมาณไม่เพียงพอ เครื่องมือที่ใช้ไม่ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสำคัญของการจัดระบบสารสนเทศ

การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาเป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การจัดระบบสารสนเทศที่เป็นระบบมีประสิทธิภาพมีความสะดวก รวดเร็วและทันสมัย จะส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะปัญหาคุณภาพของผู้เรียนที่ยังต่ำ เห็นได้จากผลการวิจัยของชัยมงคล สิริภูมิมงคล (2563) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารระบบสารสนเทศกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า การบริหารระบบสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับการปรับปรุงผลลัพธ์ของผู้เรียน มากที่สุด แต่สรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน, 2564) มีข้อเสนอแนะทิศทางการเดียวกันคือ ควรมีการระบุข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นให้ครบถ้วน การใช้ข้อมูลพื้นฐานกำหนดโครงสร้างการบริหารวิชาการและการนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลายทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังกล่าวล้วนเป็นผลมาจากการจัด ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จากความเป็นมา ความสำคัญและเป้าหมายการพัฒนาของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศการบริหารสถานศึกษาว่ามีสภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานอย่างไร จะมีวิธีการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างไรบ้าง ทั้งนี้โดยคาดหวังว่า การวิจัยนี้จะได้แนวทางการพัฒนา การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อครู ผู้บริหาร สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดได้ใช้เป็นแนวทางบริหารการศึกษาของสถานศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตของการวิจัย การวิจัยแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน กำหนดขอบเขตเนื้อหา แหล่งข้อมูล และตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

3.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ใช้การสังเคราะห์กระบวนการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาจากรายงานการวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2564-2566 จำนวน 10 เรื่อง ได้ขอบเขต 5 ชั้นคือ ชั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ชั้นการตรวจสอบข้อมูล ชั้นการประมวลผลข้อมูล ชั้นการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ และชั้นการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ตามลำดับ

3.1.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล แบ่งแหล่งข้อมูลออกเป็น 2 แหล่งตามระเบียบวิธีวิจัยคือ

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 451 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 216 คน คำนวณตามตารางของเครซีและมอร์แกน แบ่งเป็นผู้บริหาร 27 คน และครูผู้สอน 189 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน กำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นและแบ่งผู้ทรงคุณวุฒิออกเป็น 3 กลุ่มๆละ 3 คน คือ กลุ่มนักวิชาการทางการศึกษา กลุ่มผู้บริหารการศึกษา และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่จะศึกษาประกอบด้วย

1) สภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

2) แนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

3.2 การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นแบบผสม (mixed-method research) แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง มีวิธีดำเนินการดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน จำนวน 216 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบปรนัยกำหนดคำตอบให้เลือก (Multiple choice)

ตอนที่ 2 สภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert's Five Rating scale) กำหนดเกณฑ์การแปลผลไว้ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ (Multiple response)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีวิธีดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา กำหนดขอบเขตเนื้อหาได้ 5 ชั้น นำไปสร้างนิยามปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นโครงสร้างข้อคำถาม

2. สร้างข้อคำถามตามกรอบได้คำถามด้านสภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร จำนวน 50 ข้อ และด้านปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร จำนวน 30 ข้อ

3. เสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องการใช้ภาษา ความสอดคล้องกับเนื้อหา และความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถาม ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง

4. นำร่างแบบสอบถามมาปรับปรุง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า IOC แบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ระหว่าง 0.60-1.00 ทุกข้อ

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .964

วิธีการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น เพื่อขออนุญาตให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน โดยการส่งมอบหนังสือต่อผู้บริหารสถานศึกษา แจกแบบสอบถาม ชี้แจงทำความเข้าใจและนัดหมายเก็บแบบสอบถามคืน และเดินทางไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมาจำนวน 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์และประมวลผลแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ใช้สถิติตามประเภทของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ใช้เป็นข้อคำถามความคิดเห็นปลายเปิด (Open-end) จำนวน 5 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
2. นำผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 สภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละชั้น ๆ ละ 3 ข้อ และปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ข้อที่มีค่าร้อยละสูงที่สุดในแต่ละชั้น ๆ ละ 3 ข้อ
3. นำข้อคำถามมาสรุปอุปนัย เพื่อยกร่างเป็นข้อคำถามแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตทั้ง 5 ชั้น
4. นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจความถูกต้องการใช้ภาษา ความครอบคลุมและความสอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง
5. จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับใหม่ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับผู้ทรงคุณวุฒิ

วิธีการเก็บข้อมูล ประสานขออนุเคราะห์กับผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการส่วนตัว เสนอชื่อและขอหนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบัณฑิตวิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ส่งหนังสือและแบบสัมภาษณ์ นัดหมายและดำเนินการตามกำหนด นำบันทึกผลการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องเพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล นำผลการสัมภาษณ์มาพิมพ์สรุปรวมรายด้านเรียงเป็นรายบุคคลแล้วสรุปอุปนัย วิเคราะห์ความสอดคล้องความคิดเห็นด้วยตารางวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ จัดลำดับตามความถี่จากสูงไปหาต่ำ เสนอในรูปตารางวิเคราะห์เนื้อหาตามลำดับ อภิปรายได้ตารางด้วยความเรียง

4. ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน มีผลแสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโดยรวม

ชั้นที่	รายการ	สภาพการปฏิบัติ		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	$S. D.$		
1	การเก็บรวบรวมข้อมูล	4.43	0.41	มาก	4
2	การตรวจสอบข้อมูล	4.48	0.40	มาก	1
3	การประมวลผลข้อมูล	4.44	0.41	มาก	3
4	การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ	4.47	0.41	มาก	2
5	การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ	4.42	0.46	มาก	5
โดยรวม		4.45	0.38	มาก	

ตารางที่ 1 พบว่า สภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยรวมที่ระดับสูง ($\bar{X} = 4.45$, $S.D. = 0.38$) โดยกระบวนการตรวจสอบข้อมูล มีประสิทธิภาพสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$, $S.D. = 0.40$) ขณะที่การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเป็นจุดที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.42$, $S.D. = 0.46$) ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรมีการสนับสนุนให้มีการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดเก็บและการบริการให้แปลกใหม่ ทันสมัยน่าสนใจต่อการเข้าใช้บริการอยู่เสมอ

2. ผลการศึกษาปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ที่มีค่าร้อยละสูงที่สุดแต่ละชั้น ผลแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสูงสุดรายชั้น

ชั้นที่	สภาพปัญหา	ร้อยละ	ลำดับที่
1	การกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติไม่ชัดเจน ผู้เกี่ยวข้องรับรู้ไม่ทั่วถึง	8.79	4
2	การกำหนดรายการตรวจสอบข้อมูลไม่สอดคล้องตามลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวม	7.89	5
3	การประมวลผลข้อมูลไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทินปฏิบัติงาน	8.80	2
4	การวางแผน กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ไม่ครอบคลุมขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา	8.80	2
5	การตรวจ ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้อง ทันสมัยไม่เป็นปัจจุบัน ขาดความสม่ำเสมอ	9.72	1

ตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมยังต้องมีการแก้ไขปรับปรุงอีกเล็กน้อย โดยการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศผู้รับผิดชอบยังมีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันและมีความทันสมัยมีปัญหามากที่สุด (ร้อยละ 9.72) ส่วนกระบวนการที่เหลือควรได้รับการปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการให้เป็นไปตามระบบ ดังนั้น สถานศึกษาต้องมีการติดตามด้วยการนิเทศ แนะนำผู้รับผิดชอบให้ดำเนินการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศอยู่เสมอเพื่อให้พร้อมในการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา

3. ผลการหาแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดรายชั้น แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความถี่แนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสูงสุดรายชั้น

ชั้นที่	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	ความถี่	ลำดับที่
1	ควรมีการวิเคราะห์ห้องคร้ร่วมกันเพื่อกำหนดเป็นนโยบายและความต้องการใช้ข้อมูลของสถานศึกษา	8	3
2	ควรมีปฏิทินปฏิบัติการตรวจสอบข้อมูลที่ชัดเจนสะดวกต่อการกำกับติดตามการดำเนินงาน	8	3
3	ควรให้ผู้ปฏิบัติงานร่วมกันวางแผน จัดทำปฏิทินกำหนดระยะเวลาให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ	9	1
4	ควรมีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการสอน การประเมินผล การพัฒนาบุคลากรเพื่อใช้วางแผนพัฒนา	9	1
5	ควรสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดเก็บ การให้บริการและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ	8	3

ตารางที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ในภาพรวมผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องในทิศทางเดียวกันคือ สถานศึกษาควรให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการจัดระบบ จัดทำฐานข้อมูลที่สำคัญจำเป็นต่อการบริหาร มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน ดังนั้น สถานศึกษาต้องมีการใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศ กระจายอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดและจัดหาเทคโนโลยีครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการใช้งานให้เหมาะสมเพียงพอในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพ

5. อภิปรายผล

สภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้มีการกำหนดเป็นนโยบาย วางแผนและแนวปฏิบัติในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการใช้เทคนิค วิธีการบริหารจัดการใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน และมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เห็นได้จากมีการแต่งตั้งมอบหมายความรับผิดชอบ มีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนด กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและวิธีดำเนินงาน มีการรายงานสรุปผล มีการส่งเสริมให้นำสารสนเทศไปพัฒนาการจัดกิจกรรมและมีการจัดระบบการสืบค้น การเรียกใช้ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทันสมัย เป็นไปตามผล

การศึกษาของ ฐาปณिता สว่างศรี (2565) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารงานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ โดยคำนึงถึงหลักการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญคือ มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีเทคนิควิธีการบริหารและมีการประเมินผลงาน สอดคล้องกับการวิจัยของนุรีน นุกูล (2565) เรื่อง การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภูเก็ต พบว่า การจัดระบบสารสนเทศ 5 ชั้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของอนงนาฏ อินกองงาม (2566) เรื่อง รูปแบบการบริหารระบบสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักทดสอบคุณภาพทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพการบริหารระบบสารสนเทศทั้ง 6 ชั้นอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า การปรับปรุงแก้ไขข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันและความทันสมัยมีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาระดับอำเภอ มีขนาดกลางค่อนข้างเล็ก มีทรัพยากรการบริหารจำกัด ทำให้มีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถานที่และเทคโนโลยีในการจัดระบบสารสนเทศที่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชลรย์พร กำแก่น (2566) ที่พบว่า การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีข้อจำกัดด้านงบประมาณเทคโนโลยีที่ทันสมัย และสถานที่เพื่อใช้เป็นศูนย์สารสนเทศโรงเรียน (School Information Centre)

แนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการจัดระบบ จัดทำฐานข้อมูลที่สำคัญจำเป็นต่อการบริหาร มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการร่วมกันดำเนินงานตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา นำข้อมูลมาใช้วางแผนตัดสินใจกำหนดเป็นนโยบายและแนวทางร่วมกัน จะสามารถแก้ปัญหาการไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ สนับสนุนการปฏิบัติงานนั้นจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพฑูลย์ เกาตะมะ (2567) ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนควรอบรบบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจ จัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ให้เหมาะสม กำกับ ติดตามและประเมินผลเป็นระยะสม่ำเสมอ รวมทั้งผลการวิจัยของนฤเบศร์ เพชรคง (2567) ที่พบว่า แนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ควรมีปฏิทินการดำเนินการที่ชัดเจนให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา เช่นเดียวกัน

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำสารสนเทศการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลบริบทของสถานศึกษาในการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีในการบริหารของสถานศึกษาในสังกัด มีคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลระบบสารสนเทศ การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เข้าถึงได้ง่าย และส่งเสริมให้นำไปใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาอย่างทั่วถึงจริงจัง

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมอบหมายให้กลุ่มงานในสังกัด ให้จัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรสารสนเทศของสถานศึกษาทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนให้มีความรู้ พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยรูปแบบการอบรมปฏิบัติการ ให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

1. สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และมีความรู้พื้นฐานทางสถิติที่ใช้ในการประมวลผลให้สามารถนำมาใช้จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศในแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ถูกต้อง ทันสมัย สะดวกต่อการเรียกใช้ประโยชน์

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอน เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสำรวจความต้องการและจำเป็นในการใช้สารสนเทศ โดยนำปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงานมาร่วมกันวิพากษ์ แสดงความคิดเห็นให้ได้แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเสนอแนะ ความคิดเห็นในการพัฒนาระบบสารสนเทศ แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาครุภัณฑ์และเทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงานและให้บริการ โดยการระดมทุนหรือขอความสนับสนุนจากบุคคล องค์กรและหน่วยงานภายนอก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสังกัดอื่น ๆ

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ การบริหารระบบสารสนเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2563–2565. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยมงคล สิทธิภูมิมงคล. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศและการบริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ชลลรัยพร กำแก่น. (2566). แนวทางพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลแม่กุ อำเภอมะนัง จังหวัดตาก (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น.
- ฐาปนิตา สว่างศรี. (2565). แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นฤเบศร์ เพชรคง. (2567). แนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของกลุ่ม โรงเรียนพบพระ-วาลย์-รวมไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น.
- นุรีน นุกูล. (2565). การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภูเก็ต (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566–2570. (2565, 1 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258 ง, หน้า 1.
- ไพฑูลย์ เกาตะมะ. (2567, พฤษภาคม). แนวทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนคลองลานวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, 11(5), 289–300.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 134 ตอน 40 ก, หน้า 18.
- สุรีย์ ยิ่งตระกูลไพร. (2564). การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน. (2564). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก: ผลการประเมิน SAR ภายใต้สถานการณ์ COVID-19. แม่ฮ่องสอน: กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570. แม่ฮ่องสอน: กลุ่มงานนโยบายและแผน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสใน “โรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา” จังหวัดแม่ฮ่องสอน. กรุงเทพฯ: องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเซฟ).

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาพื้นที่ชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2561–2565. แม่ฮ่องสอน: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

อนงนาฏ อินกองงาม. (2566, กรกฎาคม–สิงหาคม). รูปแบบการบริหารระบบสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักทดสอบคุณภาพทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3(4), 1033–1058.